

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

NUTARTIS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU2012 m. kovo 8 d.
Vilnius

Lietuvos apeliacino teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų: Alės Bukavinienės (kolegijos pirminkė ir pranešėja), Virginijos Čekanauskaitės ir Artūro Driuko, sekretoriaujant Ilonai Kovger ir Galinai Lavrinovič, dalyvaujant ieškovo atstovams Kęstučiui Mitkui, Igoriui Surninui, atsakovo atstovams Laimonui Rimkui, Ramūnui Locaičiui, advokatei Gražinai Mauručaitienei, viešame teismo posėdyje apeliacine tvarka nagrinėdama civilinę bylą pagal **ieškovo uždarosios akcinės bendrovės „Vingida“ ir atsakovo uždarosios akcinės bendrovės Klaipėdos jūrų krovinių kompanijos „Bega“ apeliacinius skundus** dėl Klaipėdos apygardos teismo 2010 m. rugėjo 15 d. sprendimo, kuriuo ieškinys patenkintas iš dalies, o priešieškinis atmettas, civilinėje byloje Nr. 2-413-479/2010 pagal ieškovo uždarosios akcinės bendrovės „Vingida“ ieškinį atsakovui uždarajai akcinei bendrovei Klaipėdos jūrų krovinių kompanijai „Bega“ dėl sutarties nutraukimo bei nuostolių atlyginimo, ir atsakovo priešieškinį ieškovui dėl nuostolių priteisimo.

n u s t a t ē :

Ieškovas UAB „Vingida“ kreipėsi į teismą su ieškiniu bei patikslintu ieškiniu, prašydamas: pripažinti atsakovo UAB Klaipėdos jūrų krovinių kompanijos „Bega“ 2008-05-26 rango sutarties Nr. F 9B/1 nutraukimą neteisėtu; priteisti iš atsakovo 1 164 733 Lt skolą, 76 230 Lt netesybų; įpareigoti atsakovą priimti sandelių bloko I dalies ašyse 1-15 PVC tentinį audinį, II dalies ašyse 1-29 PVC tentinį audinį ir stumdomus vartus (susideda iš dviejų uždangų), I ir II dalį sujungimo ašyse 29-33 PVC tentinį audinį su 2 vienetais stumdomų vartų ir I dalies 1 ašyje ir II dalies 1 ašyje PVC tentinio audinio galines sienas su stumdomais vartais ir sumokėti jų 234 610 Lt kainą; pripažinti susitarimą Nr. 1 prie 2008-05-26 sutarties Nr. F 9B/1 sudėtinė 2008-05-26 rango sutarties F 9B/1 dalimi, įpareigoti atsakovą priimti sandelių bloko I dalies 55 ašies ir II dalies 29 ašies PVC tentinio audinio galines sienas su stumdomais vartais ir priticisti 165 668 Lt sumą už atlikus ir atsakovui perduotus darbus; priteisti iš atsakovo 6 procentų dydžio metines palūkanas nuo priteistos sumos nuo bylos iškėlimo teisme iki teismo įsakymo visiško įvykdymo; priteisti iš atsakovo bylinėjimosi išlaidas. Nurodė, kad 2008-05-26 šalys sudarė birių-pakuotų medžiagų sandėlio statybos rango sutartį. Darbai turėjo būti vykdomi Nemuno g. 2, Klaipėdoje. Nors ieškovas vykdė statybos darbus, atsakovas 2008-12-01 vienašališkai sutartį nutraukė. Atsakovas sutartį nutraukė nepagrįstai, nes ieškovas vykdė sutartį pagal galimybes, atliko didžiąją dalį darbų ir galėjo sutartį įvykdyti visiškai, o statybos darbų perdavimo terminų pažeidimas buvo salygotas ne ieškovo, o atsakovo veiksmų. Nors atsakovas nurodo, kad ieškovas neturėjo būtino rango sutarčiai įvykdyti kvalifikacinio atestato, tačiau ieškovas galėjo darbus užbaigtį su subrangovų pagalba ir tai negalėjo atsakovui sutrukdyti perduoti sandėlius valstybinei komisijai. Kadangi atsakovas nepagrīstai nutraukė rango sutartį, ieškovas negalėjo panaudoti įsigytą tento, kurio vertė 234 610 Lt ir tai yra ieškovo nuostoliai. Atsakovas rango sutarties vykdymo metu pakeitė sandėlio projektą ir sublokutus sandėlius nutarė atskirti. Atskiriant sandėlius ieškovas atliko darbų, kurių vertė 165 668 Lt.

TIKRA

Atsakovas UAB Klaipėdos jūrų krovinių kompanija „Bega“ kreipėsi į teismą su priešieškiniu, prašydamas: pricisti iš atsakovo 2 261 039,75 Lt nuostolių atlyginimo; 131 277,04 Lt sumą, kuri ieškovui buvo permokėta už atlirkus statybos montavimo darbus; priteisti bylinėjimosi išlaidas. Atsakovas nurodė, kad ieškovas pažeidė 2008-05-26 statybos rango sutartį, nes praleido sutarties įvykdymo terminą ir tai yra esminis sutarties pažcidimas, nes sandėliai buvo reikalingi atsakovui, atsakovas dėl praleistų terminų negalėjo tinkamai vykdyti suplanuotos veiklos. Dėl tos priežasties atsakovas vienašališkai nutraukė statybos rango sutartį ir ieškovo neatlikus darbus atliko kitos įmonės. Be to, atsakovas nustatė, kad ieškovo atlirkti darbai yra nekokybiski, nepateikti konstrukcijų, medžiagų atitinkties sertifikatai ir atsakovui padaryta 2 261 039 Lt nuostolių. Kadangi atsakovas yra permokėjęs už atlirkus darbus ieškovui 131 277 Lt, ieškovas šią sumą turėtu grąžinti.

Klaipėdos apygardos teismo 2010 m. rugsėjo 15 d. sprendimu: patenkino ieškovo ieškinio dalį dėl rango sutarties nutraukimo, atsakovo įvykdytą vienašališką 2008-05-26 statybos rango sutarties nutraukimą pripažino neteisėtū; priteisė ieškovui iš atsakovo 696 633 Lt skolos už atlirkus darbus; priteisė ieškovui iš atsakovo 234 610 Lt nuostoliams atlyginti; įpareigojo atsakovą priimti sandėlių bloko I dalies ašių 1-15 tentą, 2 dalies ašių 1-29 tentą bei stumdomus vartus, 1 ir 2 dalių sujungimo ašių 29-33 tentą su 2 stumdomais vartais, 1 ir 2 ašių galinių sienų tentą bei stumdomus vartus; priteisė iš atsakovo ieškovui 6 procentų metines palūkanas, apskaičiuotas pagal pricistą 931 243 Lt sumą, nuo 2009-03-30 iki teismo sprendimo įvykdymo dienos; kitą ieškinio dalį atmetė; atmetė atsakovo priešieškinį; priteisė iš atsakovo ieškovui 13 312 Lt bylinėjimosi išlaidų bei 65 Lt pašto išlaidų valstybei.

Ieškovas UAB „Vingida“ apeliaciniu skundu prašo panaikinti Klaipėdos apygardos teismo 2011 m. rugsėjo 15 d. sprendimo dalį, kuria atmesta ieškovo ieškinio dalis dėl 468 100 Lt skolos ir 76 230 Lt netesybų priteisimo ir šioje dalyje priimti naują sprendimą – patenkinti atmetstą reikalavimo dalį dėl 468 100 Lt skolos ir 72 463 Lt delspinigų priteisimo iš atsakovo ieškovo naudai; panaikinti sprendimo dalį, kuria buvo atmestas ieškovo reikalavimas priteisti 165 668 Lt už papildomus darbus ir šioje dalyje priimti naują sprendimą – pripažinti Susitarimą Nr. 1 prie 2008-05-26 sutarties Nr. F 9B/1 sudėtine 2008-05-26 rango sutarties F 9B/1 dalimi, įpareigoti atsakovą priimti sandėlių bloko I dalies 55 ašies ir II dalies 29 ašies PVC tentinio audinio galines sienas su stumdomais tentiniais vartais ir pricisti 165 668 Lt sumą už atlirkus ir atsakovui perduotus darbus; pricisti iš atsakovo bylinėjimosi išlaidas.

Atsakovas UAB Klaipėdos jūrų krovinių kompanija „Bega“ apeliaciniu skundu prašo Klaipėdos apygardos teismo 2011 m. rugsėjo 15 d. sprendimą panaikinti ir priimti naują sprendimą – ieškovo ieškinį atmetti, o atsakovo priešieškinį tenkinti iš dalies: pricisti iš ieškovo atsakovui 1 510 548,02 Lt nuostolių atlyginimo ir bylinėjimosi išlaidas.

Ieškovas UAB „Vingida“ atsiliepimu į atsakovo apeliacinį skundą prašo Klaipėdos apygardos teismo 2011 m. rugsėjo 15 d. sprendimo dalį, kuria buvo atmestas atsakovo priešieškinis, palikti nepakeistą.

Atsakovas UAB Klaipėdos jūrų krovinių kompanija „Bega“ atsiliepimu į ieškovo apeliacinį skundą prašo skundą atmetti.

Ieškovas UAB „Vingida“ pateikė prašymą užtikrinti įrodymus įpareigojant atsakovą nekeisti sandėlių bloko konstrukcijų, užfiksuočių antstolčes R. Vizgaudienės 2010-06-15 faktinių aplinkybių konstatavimo protokolu Nr. 331.

Prašymas dėl įrodymų užtikrinimo netenkintinas.

Byloje skirtina ekspertizė.

Išsiaiškinti nagrinėjant bylą kylančius klausimus, reikalaujančius specialių mokslo, medicinos, meno, technikos ar amato žinių, teismas gali skirti ekspertizę ir, atsižvelgdamas į dalyvaujančių byloje asmenų nuomonę, paskirti ekspertą arba pavesti atlirkti ekspertizę kompetentingai ekspertizės įstaigai (CPK 212 str. 1 d.).

Nagrinėjamoje byloje kilo ginčas dėl šalių 2008-05-26 sudarytoje rango sutartyje numatytyų darbų vykdymo, jų apimties ir kokybės. Ieškovas ieškiniu prašo pripažinti atsakovo 2008-05-26 rango sutarties nutraukimą neteisėtū bei pricisti iš atsakovo skolą už atlirkus darbus bei netesybas,

taip pat įpareigoti atsakovą priimti tentus, vartus skirtus objekto statybai bei už juos sumokėti. Atsakovas priešiešiniu prašo priteisti iš atsakovo nuostolius už padarytų darbų trūkumus bei už atlikus statybos montavimo darbus ieškovui permokėtą sumą.

Bylos nagrinėjimo apeliacinės instancijos teisme metu nustatyta, kad šalių ginčas kilo ne tik dėl darbų apimties ir jų kokybės, bet ir dėl statinio projekto – ar statinys buvo statomas pagal rangovo (UAB „Vingida“) ar pagal kitą projektą. Byloje atsakovas UAB „Bega“ pateikė savo užsakymu atliktos ekspertizės aktą (UAB „Vakarų regiono statybų konstrukcinis biuras“ aktas t. 1, b. l. 80), kuriame konstatuoti atlikę darbų trūkumai ir jų ištaisymo kaina. Tačiau ieškovas su šio akto išvadomis nesutinka ne tik dėl esmės, bet ir ginčydamas aplinkybę, jog ekspertas statinį vertino ne tik pagal tą projektą, pagal kurį statinys buvo pastatytas. Šiemis prieštaravimams pašalinti tikslina skirti ne tik paties statinio, bet ir jo projekto ekspertizę.

Kadangi ekspertizė iš esmės skiriama teismo iniciatyva, šalims sutinkant, todėl apmokėti avansą už ekspertizės atlikimą įpareigotinos abi šalys lygiomis dalimis (CPK 90 str. 1 d.).

Dėl šalių pateiktų klausimų ekspertui, teisėjų kolegija sprendžia, kad iš esmės visi klausimai užduotini, juos apibendrinus ir sukonkretinlus, išskyrus teisinio pobūdžio klausimus, kuriuos uždavę UAB „Bega“ (dėl ypatingo statinio atestato ir dėl statybos leidimo).

Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į nurodytas aplinkybes, sprendžia, kad atlikę statybos darbų pagal statybos rango sutartį įvertinimas reikalauja specialių žinių, todėl yra pagrindas skirti byloje statinio projekto ir statinio ekspertizę.

Iki bus atlikta ekspertizė, civilinės bylos nagrinėjimas sustabdytinas (CPK 302 str., 164 str. 1 d. 2 p.).

Nagrinėjamu atveju nėra pagrindo tenkinti prašymą dėl įrodymų užtikrinimo, kadangi ieškovas nepagrindė įrodymų užtikrinimo būtinumo (CPK 178 str.).

Teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos CPK 212 straipsnio pirmaja dalimi, 164 straipsnio pirmosios dalies 2 punktu, 223 straipsniu, 302 straipsniu,

n u t a r i a :

Prašymo dėl įrodymų užtikrinimo netenkinti.

Paskirti byloje objekto birių-pakuotų medžiagų sandėlio, esančio Nemuno g. 2, Klaipėdoje, statinio projekto ir statinio ekspertizę. Ekspertizę pavesti atlikti ekspertui Leonui Ustinovičiui, adresas M. Gimbutienės g. 8, Vilnius.

Ekspertui užduoti klausimus:

1. Kas pagal UAB „Vingida“ ir UAB „Bega“ 2008 m. gegužės 26 d. sudarytą rango sutartį Nr. F9B/1 (toliau – Sutartis) turėjo paruošti techninį ir kas darbo projektus, kas ir kada juos realiai paruošė?

 - 1.1. Kokio ir kieno paruošto projekto pagrindu buvo statomas ir pastatytas statinys? Ar projeketas buvo pakeistas?
 - 1.2. Ar laikytini projektu UAB „Vingida“ pateikti dokumentai (storame pilkame segtuve), ar jų pagrindu vyko statyba, ar šie dokumentai (projektas) buvo inkorporuoti į bendrą projektą?
 - 1.3. Koks ir kieno paruoštas projeketas buvo tinkamesnis pagal statinio techninius reikalavimus?

2. Ar UAB „Bega“ neturėdama ypatingo statinio birių – pakuotų medžiagų sandėlio bloko konstrukcinių dalies techninio projekto galėjo vykdyti statybos leidimo išėmimo procedūrą? Ar UAB „Bega“ turėdama ypatingo statinio birių – pakuotų medžiagų sandėlių bloko konstrukcinių dalies techninį projektą su neigiamomis statinio konstrukcinių dalies ekspertizės pastabomis galėjo vykdyti statybos leidimo išėmimo procedūrą?
3. Kokia rangovo (UAB „Vingida“) pagal Sutartį atlikę darbų vertė ir jų kickis, ar atlikta Sutartimi nenumatyta darbų? Koks statinio baigtumas procentais (Sutarties nutraukimo dieną)? Ar yra prirašyta darbų, kokia jų vertė?

TIKRA

4. Koks metalinių konstrukcijų kiekis (tonomis) pagal atliktą darbų aktus panaudotas ieškovo (UAB „Vingida“) ir koks kito rangovo (UAB „Saprega“)? Ar tai realiai atitinka statinius?
5. Ar statinys (Sutarties nutraukimo metu) atitiko kokybės ir kitus techninius reikalavimus?
 - 5.1 Ar galėjo užsakovas (UAB „Bega“) nustatyti darbų kiekį ir kokybę jų priėmimo metu?
 - 5.2 Kokie nustatyti statinio defektai (Sutarties nutraukimo metu)? Ar galima statinio eksploatacija, esant nustatytiems defektams? Kokia defektų ištaisymo kaina ir dėl kokių priežasčių jie atsirado (ar dėl projekto trūkumų ar dėl nekokybiskų darbų)? Jei dėl projekto trūkumų, dėl kurio konkrečiai projekto?
6. Ar ieškovo (UAB „Vingida“) sandėlyje esantys tentai paruošti ginčo statiniui, kokia jų vertė, kokia jų panaudojimo kitam statiniui galimybė?

Ekspertui suteikti galimybę paaiškinti ir dėl aplinkybių, dėl kurių klausimai nutartyje neužduoti, jei ekspertas laikys tai būtina.

Šalims sudaryti salygas ekspertui apžiūrėti statinį, patekti į patalpas, suteikti reikiama informaciją, pateikti dokumentus (ekspertui pareikalavus) ir apie tai informuoti teismą.

Ipareigoti ieškovą UAB „Vingida“ ir atsakovą UAB Klaipėdos jūrų krovinių kompaniją „Bega“ į Lietuvos apeliacinio teismo depozitinę sąskaitą Nr. LT 627044060000286878 sumokėti po 14 000 Lt už ekspertizės atlikimą iki 2012 m. kovo 23 d.

Civilinę bylą sustabdyti iki ekspertizės pabaigos.

Ekspertizę pradėti atlikti po avanso sumokėjimo.

Ekspertams pateikti civilinę bylą Nr. 2A-53/2012 4 tomai, civilines bylas Nr. L2-801-479/2009, Nr. 2-577-123/2010, Nr. L2-1360-524/2008, Nr. 2-1186-479/2009, 9 segtuvus su dokumentais ir vieną statybos darbų žurnalą, ipareigojant bylas bei kita pateiktą medžiagą grąžinti teismui iš karto po ekspertizės atlikimo.

Teisėjai

TIKRA
*Tp sekretorci
 (parolg)*
*G. Šarunovič
 (vadovė, parolė)*
*fmsr
 (priatė)*
 2012-03-08

Alė Bukavinienė

Virginija Čekanauskaitė

Artūras Driukas